

**Силабус навчальної дисципліни
«АРХЕОЛОГІЧНЕ ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО»**

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 032 Історія та археологія

Освітня програма: Історія та археологія (Європейстика)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Курс: IV

Семестр: 7

Факультет	Історичний
Кафедра	Кафедра всесвітньої історії та методик навчання
Викладач(-і)	ПІБ: Діденко Катерина Володимирівна Посада: викладач кафедри всесвітньої історії та методик навчання E-mail: k.didenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 / 120
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (26 год.), практичні (24 год.), самостійна робота (70 год.) Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (8 год.), самостійна робота (106 год.)
Політика дисципліни	<p>Академічна добросердість. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної добросердісті, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної добросердісті Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.</p> <p>Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Пропуски семінарських (практичних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття упродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Під час виконання індивідуальних завдань творчого характеру здобувачі вищої освіти досліджують та аналізують процеси вітчизняної історії, креативно підходять до пошуку джерел та формують власне бачення проблем національної історії.</p>
Що будемо вивчати?	Археологічне джерело як історичне явище, що виникає в певних соціальних умовах та висвітлює їх; закономірності формування археологічної джерельної бази та окремих груп джерел і відтворення в них процесу історичного розвитку, їх функціонування в науковому дослідженні, новітні досягнення в напрямку археологічних розвідках.
Чому це треба вивчати?	Мета дисципліни: отримати знання з археологічного джерелознавства; визначити вузлові джерелознавчі проблеми в межах кожного історико-хронологічного періоду вітчизняної історії; сформувати у студентів зміння шукати, класифікувати, аналізувати та використовувати у науковій та науково-дослідній роботі різні види джерел з археології.
Яких результатів можна досягнути?	Знання сучасних методів роботи з джерелом; джерелознавчий термінологічно-понятійний апарат; необхідний комплекс

	<p>археологічних джерел з історії; археографічні доробки з проблематики курсу; основні та актуальні проблеми вітчизняного археологічного джерелознавства.</p> <p>Вміння самостійно поглиблювати знання в рамках дисципліни шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних засобів технічної інформації; систематизувати й аналізувати джерельний матеріал курсу; узагальнювати фактичний матеріал, набутий у ході лекцій та під час самостійного опрацювання літератури до курсу; робити самостійні науково-обґрунтовані висновки з вивченої теми; працювати з різними видами джерел; готувати повідомлення, опрацювавши конкретне джерело.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування археологічної науки, необхідних для роботи в науково-дослідницькій сфері.</p> <p>Здатність усвідомлювати та інтерпретувати опрацьований матеріал з джерел з археології, формувати й науково аргументувати власну інтерпретацію, брати активну участь у дискусіях.</p> <p>Розуміти і застосовувати міжпредметні зв'язки, мати синтетичне мислення.</p> <p>Здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті дослідницького завдання або проблеми, що вирішується.</p> <p>Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою.</p> <p>Уміння використовувати на практиці програмно-технічні засоби інформатики та сучасні інформаційні системи і технології.</p> <p>Наявність системи знань основних теорій та концепцій сучасної історіографії, основних джерел із дисципліни, вміти їх критично аналізувати, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості.</p> <p>Здатність на основі вивченого матеріалу, ефективно реалізовувати громадянські права та обов'язки.</p> <p>Здатність на основі вивчення джерел з археології формувати високу історичну й громадянську свідомість, національну гідність та історичну національну пам'ять, здатність використати на практиці здобуті знання із дисципліни з метою проведення громадянсько-патріотичного виховання серед молоді.</p> <p>Здатність ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації.</p>
Зміст дисципліни	<p>Предмет і завдання археологічного джерелознавства. Основні етапи розвитку джерелознавчих знань</p> <p>Структура історичного джерелознавства</p> <p>Поняття археологічного джерела</p> <p>Класифікація археологічних джерел</p> <p>Методика пошуку, опрацювання і використання археологічних джерел .</p> <p>Пам'ятки матеріальної культури, як джерело вітчизняної історії</p> <p>Зображенальні джерела</p> <p>Писемні джерела</p> <p>Архівні та археографічні джерела з історії України</p> <p>Юридичні джерела з історії України</p>
Обов'язкові завдання	<p>Під час навчання студенти виконують завдання для самостійної роботи, контрольні роботи, проходять тестування (поточне і модульне), виконують індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) у формі реферату, есе, доповіді, повідомлення,</p>

	мультимедійної презентації тощо.
Міждисциплінарні зв'язки	Археологія, археологія України, джерелознавство
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НБ УДПУ	<p>1. Археологія України. Курс лекцій. / За ред. проф. Л. Залізняка. К.: Либідь, 2006. 504 с.</p> <p>2. Джерелознавство історії України : навч.-метод. посіб. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федъковича ; [уклад.] Ганна Скорейко. Чернівці : Технодрук, 2011. 225 с.</p> <p>3. Історичне джерелознавство: Підручник для студентів істор. Спец. ВНЗ/ Авт.: Я. С. Калакура, І. Н. Войцехівська, Б. І. Корольов та ін. К.: Либідь, 2002. 488 с.</p> <p>4. Макарчук С. А. Джерелознавство історії України : Навч. посіб. / С. А. Макарчук. Львів: Світ, 2008. 512 с. іл.</p> <p>5. Макарчук С. А. Історичні неписемні джерела: Курс лекцій / С. А. Макарчук. Львів: Світ, 2002.</p> <p>6. Спеціальні історичні дисципліни: навч. посіб. для студ. істор. спеціальностей/ Максим Яременко. К.: Аграр Медіа Груп, 2010. 197 с.</p>
Поточний контроль	Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання ІНДЗ.
Підсумковий контроль	Залік

Розробник

Діденко Катерина Володимирівна